

**Рішення разової спеціалізованої вченої ради ДФ 26.133.041
про присудження ступеня доктора філософії**

Разова спеціалізована вчена рада ДФ 26.133.041 Київського університету імені Бориса Грінченка виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), місто Київ, прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 03 Гуманітарні науки на підставі прилюдного захисту дисертації Слепушової Ангеліни Ігорівни «Фамілект персонажів американських анімаційних серіалів» за спеціальністю 035 Філологія 14 листопада 2023 року.

Слепушова Ангеліна Ігорівна, 1995 року народження, громадянка України, освіта вища: закінчила у 2018 році Київський університет імені Бориса Грінченка за спеціальністю «Філологія».

З 2018 року і до тепер працює викладачем кафедри англійської мови та комунікації Факультету романо-германської філології Київського університету імені Бориса Грінченка.

Дисертацію виконано у Київському університеті імені Бориса Грінченка.

Науковий керівник: Цапро Галина Юріївна, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри англійської мови та комунікації Факультету романо-германської філології Київського університету імені Бориса Грінченка.

Здобувачка має 12 наукових публікацій за темою дисертації, з них 9 – одноосібні, зокрема: 5 (з них 2 у співавторстві) статей у виданнях, включених на дату опублікування до Переліку наукових фахових видань України, 7 (з них 1 у співавторстві) публікацій, у яких додатково висвітлено наукові результати дисертації.

1. Sliepushova A. Father-Child Discourse in Family Guy: A Corpus-based Analysis. *Синопис: текст, контекст, media*. 2020, № 26. Ч. 2. С. 61-65. ISSN видання: 2311-259X. DOI статті: <https://doi.org/10.28925/2311-259x.2020.2>. Вебпосилання на видання: <https://synopsis.kubg.edu.ua/index.php/synopsis/article/view/379>.

2. Sliepushova A. An Adult-Minded Baby: An Evil Prodigy in Family Guy? *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика*. 2021. Т. 32 (71). № 2. Ч. 1 С. 214-218. ISSN видання: 2710-4664. DOI статті: <https://doi.org/10.32838/2710-4656/2021.2-1/36>. Вебпосилання на видання: http://www.philol.vernadskyjournals.in.ua/journals/2021/2_2021/part_1/38.pdf

3. Sliepushova A. Defeated Fatherhood Expectations: The Shift in American Animated Series Discourse. *Закарпатські філологічні студії*. 2022. Т. 2. № 23. С. 131-134. ISSN видання: 2663-4899. DOI статті: <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2022.23.2.25>. Вебпосилання на видання: http://zfs-journal.uzhnu.uz.ua/archive/23/part_2/25.pdf.

У дискусії взяли участь голова і члени разової спеціалізованої вченої ради:

Колесник Олександр Сергійович – доктор філологічних наук, професор, Київський університет імені Бориса Грінченка, професор кафедри германської філології, Факультет романо-германської філології, зауваження та побажання:

1. Вживані у роботі терміни подекуди є суперечливими або не зовсім коректними, наприклад, «мовний та невербальний стиль персонажів», що затьмарює логіку інтерпретацій. Більш доречно вести мову про «комунікативний стиль або стиль дискурсивної поведінки». Відповідно, замість «характеризують мову» (с. 7, 30) варто вказувати «мовлення». Вислів «груба мова» (с. 107 та ін.) не є науковим терміном. Варто вести мову про інвективно забарвлене мовлення або про регістр зниженого тону залежно від обраного фокусу інтерпретації. Це ж стосується «манери говорити стилем мовлення». Коректнішим було б формулювання «використовувати знижений розмовний стиль (комунікації)».

2. Вважаємо, що у роботі, що декларує використання корпусного аналізу та статистичних методів, статистичних даних замало.

3. Запропоновані інтерпретації дискурсивних фрагментів є переважно констативно-дескриптивними, тобто читач змушений самотужки проводити

аналіз, щоби з'ясувати, що саме, де і за допомогою чого підкреслюється. Також у тексті наявні фрагменти, перевантажені нелінгвістичною інформацією, окремі фрагменти виглядають дещо реферативними.

4. Було б доцільно більш глибоко залучити конверсаційний аналіз, який залучає парування і секвенціювання, що дозволило б показати внутрішню логіку організації в репліках персонажів.

Чеснокова Ганна Вадимівна – кандидат філологічних наук, професор, Київський університет імені Бориса Грінченка, професор кафедри лінгвістики та перекладу, Факультет романо-германської філології, зауваження та побажання:

1. Залишається неясним, чому в огляді сучасного стану розробки проблематики не фігурує емпіричний підхід до вивчення реакції читача на медійні продукти, адже авторка неодноразово веде мову про «формування образів персонажів і сприйняття їх аудиторією» (с. 31), про «вплив медійних продуктів на глядача» (с. 32), про те, що «фільми створюють нас як глядачів, маніпулюючи аудиторією» (с. 35) тощо.

2. Бажано було б доповнити аналіз мовного матеріалу історичним контекстом, адже події у досліджуваних серіалах відбуваються у різні часові проміжки (від 1973 – 1974 рр. у «“С” значить сім'я» до 1999 р. у «Сім'янин» і до умовного сьогодення в «Американський тато!»), відтак певні реалії соціального життя можуть бути незрозумілими сучасному читачеві.

3. Оскільки наскрізною ідеєю авторки є роль вивчення фамілекту у контексті медіадосліджень та його важливість для розуміння сприйняття анімаційних продуктів глядацькою аудиторією загалом, варто було б вести мову про мистецтво (у даному випадку анімаційне) як досвід.

Славова Людмила Леонардівна – доктор філологічних наук, професор, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, професор кафедри теорії та практики перекладу з англійської мови, Навчально-науковий інститут філології, зауваження та побажання:

1. Щодо термінології розвідки додаткового пояснення потребують термін «відтворення», що здебільшого використовується у перекладознавчих дослідженнях, «невербальні іміджи» (с. 7, 72), твердження, що «не всі транскультурні сім'ї можуть розвинути сімейне мовлення» (с. 71), твердження про «аналіз мовного виразу дітей та підлітків» (с. 9), та «розширене розуміння мовного аспекту комунікації» (с. 31).

2. Бажано було б подати узагальнення фамілекту персонажів з анімаційних серіалів «“С” значить сім'я», «Сім'янин» та «Американський тато!» у таблицях та схемах. Це дозволило б створити візуальний інструмент для зручного порівняння та аналізу мовних особливостей персонажів. У таблицях та схемах слід було б підкреслити не лише загальні риси фамілекту серіалів, але й їхні відмінності. Такий підхід дозволив би виділити тенденції та унікальні особливості в мовленні персонажів кожного серіалу.

3. Є зауваження щодо форми подачі матеріалу. Назва розділу 2 відрізняється у змісті та тексті роботи (пор. «Методи та етапи дослідження стратегій відтворення фамілекту персонажів анімаційних серіалів» та «Методи та етапи дослідження відтворення фамілекту персонажів анімаційних серіалів»).

4. Як правило, у кінці дисертації дослідники зазначають перспективу подальших наукових пошуків. Формулювання таких перспектив відсутні у кінці цієї роботи. А у висновках до кожного розділу не зазначено, які публікації авторки відображають його результати.

Бровкіна Оксана Володимирівна – кандидат філологічних наук, Сумський державний університет, старший викладач кафедри германської філології Факультету іноземної філології та соціальних комунікацій, зауваження та побажання:

1. Не розкрито повністю використання статистичного методу вирахування коефіцієнту кореляції Пірсона, оскільки не простежується його використання в дослідженні фамілекту родини Гріффінів.

2. Авторка здійснила важливі спостереження щодо особливостей фамілекту анімаційної родини Мерфі (с. 124-129), Гріффінів (с. 150-158),

Смітів (с. 169-175), залишивши поза увагою роль стратегій і тактик, що використовуються для відтворення фамілекту. Такий розгляд додав би концептуальної завершеності науковій розвідці.

3. Обґрунтуйте, будь ласка, чому Вами було обрано для дослідження саме анімаційний серіал «“С” значить сім'я», який розповідає про вигадану сім'ю Мерфі, що належить до робітничого класу і проживає в передмісті в 1970-ті роки, а не більш сучасні серіали?

4. У дисертаційному дослідженні головний фокус здійснено на ідіолекті (с. 57-58, 60 тощо) та фамілекті (с. 66-67, 69 тощо). При цьому оминається детальний аналіз питання гендерлекту (с. 61-62), що, на нашу думку, є важливим для розуміння гендерних ролей персонажів анімаційних серіалів. Очевидно, це є однією з перспектив подальшого дослідження.

5. Мають місце окремі орфографічні та стилістичні помилки, друкарські похибки (с.30, 32), які проте не заважають цілісному сприйняттю тексту дисертаційного дослідження.

6. На нашу думку, дисертація набула б ще більшої значущості, якби було більш широко розкрито використання статистичного методу. Також поза увагою залишилась роль стратегій і тактик, що використовуються для відтворення фамілекту. Такий розгляд додав би концептуальної завершеності розвідці.

7. У дисертаційному дослідженні головний фокус здійснено на ідіолекті та фамілекті. При цьому оминається детальний аналіз питання гендерлекту, що, на нашу думку, є важливим для розуміння гендерних ролей персонажів анімаційних серіалів.

Махачашвілі Русудан Кирилевна – доктор філологічних наук, доцент, Київський університет імені Бориса Грінченка, завідувач кафедри германської філології, Факультет романо-германської філології, зауваження:

1. Попри прикладну цінність дисертаційної праці вважаємо доцільним більш широко залучити використання корпусного функціоналу інструменту «Sketch Engine» для аналізу окремих фамілектів і їх порівняння.

Результати відкритого голосування:

«За» – 5 членів ради,

«Проти» – немає,

«Утримались» – немає.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада ДФ 26.133.041 присуджує Слепушовій Ангеліні Ігорівні ступінь доктора філософії з галузі знань 03 Гуманітарні науки за спеціальністю 035 Філологія.

Голова разової спеціалізованої
вченої ради ДФ 26.133.041

Русудан МАХАЧАШВІЛІ